

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง "ศึกษาการรับรู้ต่อสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของสื่อวิทยุโทรทัศน์ของผู้ชมรายการโทรทัศน์ในเขตกรุงเทพมหานคร" ในครั้งนี้ เป็นการศึกษานำร่อง (Pilot Study) โดยผู้ศึกษาใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research Methodology) โดยการสัมภาษณ์เพื่อทราบข้อมูลเฉพาะเจาะจง (Intensive Interview) ในเรื่องของการรับรู้ต่อสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของสื่อวิทยุโทรทัศน์ ซึ่งผู้ศึกษาได้กำหนดระเบียบวิธีในการศึกษาตามหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

ผู้ศึกษาอาศัยแหล่งข้อมูล 2 แหล่ง คือ

1. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Source) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคคลแบบเจาะจง (Intensive Interview) ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 8 คน โดยการติดต่อทางโทรศัพท์เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์ และนัดหมายกลุ่มตัวอย่างเพื่อสัมภาษณ์ด้วยตนเองเป็นรายบุคคล (Face to Face Interview) โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมจากการสัมภาษณ์ข้อมูล

โดยกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่รับชมรายการโทรทัศน์ทั้งช่อง 3, 5, 7, 9, 11 และทีไอทีวี ซึ่งผู้ศึกษาได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้เป็นตัวแทนของประชากรไว้ ดังนี้

1. คุณครองเกียรติ วงสา อาชีพ นักศึกษาปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
2. คุณนิตยา หุตะเจริญ อาชีพ พนักงานฝ่ายประชาสัมพันธ์ บริษัท บิ๊กซี ซูเปอร์เซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน) สาขาเอกมัย
3. คุณนฤมล ทองดี อาชีพ แม่บ้าน
4. คุณวชิรภรณ์ พุฒนิล อาชีพ ค้าขาย
5. คุณรัชดาภรณ์ เชิดชูสวัสดิ์ อาชีพ ผู้ช่วยทันตแพทย์

6. คุณสัจจพงศ์ มีคล้าย อาชีพ โปรแกรมเมอร์ บริษัท ปิโตรเลียมไทย จำกัด (มหาชน)
7. คุณชวลิต ศิริกุลพิมาน อาชีพ ผู้ประสานงานฝ่ายฝึกอบรม โรงเรียนธุรกิจสารสนเทศ
8. คุณสมิทธิ สาล่า อาชีพ ธุรกิจส่วนตัว

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเว็บไซต์ และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนศึกษาจากเอกสารจากกองงานคณะกรรมการกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์แห่งชาติ (กทช.) ที่เกี่ยวกับสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของสื่อวิทยุโทรทัศน์เพื่อใช้เป็นกรอบความคิดในการศึกษา การวิเคราะห์ และสรุปผลการศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูลประเภทบุคคล ใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะจง (Intensive Interview) เป็นการสัมภาษณ์แบบเผชิญหน้า (Face to Face Interview) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เพื่อให้ข้อมูลนั้นตรงกับความต้องการมากที่สุดจำนวน 8 ท่าน คือ ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่รับชมรายการโทรทัศน์ทั้งช่อง 3, 5, 7, 9, 11 และทีไอทีวี ซึ่งผู้ศึกษาได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้เป็นตัวแทนของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร โดยเก็บข้อมูลสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่างระหว่างวันที่ 2 พฤษภาคม ถึง 8 พฤษภาคม 2550

ในส่วนข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ได้มีการรวบรวมเอกสารการจดบันทึกเสียงการสัมภาษณ์และถอดคำสัมภาษณ์เป็นลายลักษณ์อักษร โดยนำมาใช้ประกอบการจดบันทึกสรุปผลการรับรู้ต่อสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของสื่อวิทยุโทรทัศน์ รวมไปถึงพฤติกรรมกาเปิดรับชมรายการโทรทัศน์

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ สามารถจำแนกประเภทของเครื่องมือที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูลได้ดังนี้

1. เครื่องมือในการบันทึกเสียง เพื่อให้เกิดความแม่นยำในการถอดความและสามารถตรวจสอบข้อมูลซ้ำได้เมื่อต้องการ
2. แนวสัมภาษณ์แบบเจาะจง และแบบฟอร์มการบันทึกคำสัมภาษณ์เพื่อบันทึกข้อมูลสำคัญ ๆ ที่สามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์และสรุปผลการศึกษาได้จากผู้ให้สัมภาษณ์ โดยผู้ให้สัมภาษณ์สามารถแสดงความคิดเห็นในการตอบคำถามได้อย่างอิสระ เพื่อให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยผู้ศึกษาจะทำหน้าที่สัมภาษณ์ด้วยตัวเองทั้งหมด โดยจะแบ่งคำถามในการสัมภาษณ์

ด้วยผู้ศึกษาทั้งหมด โดยจะแบ่งคำถามในการสัมภาษณ์ตามวัตถุประสงค์สามารถสรุปแนวคำถามได้ดังนี้

แนวคำถามที่ใช้สำหรับการเก็บข้อมูลแบบสอบถามแบบเจาะจง (Intensive Interview)

1. คำถามทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และสถานภาพครอบครัว
2. คำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการเปิดรับชมรายการโทรทัศน์ ประกอบด้วยคำถาม 3 ข้อ ได้แก่
 1. ท่านเปิดรับชมรายการโทรทัศน์กี่วันในแต่ละสัปดาห์
 2. ท่านใช้เวลาในการเปิดรับชมรายการโทรทัศน์นานเท่าไรในแต่ละครั้ง
 3. ท่านใช้ช่วงเวลาส่วนใหญ่เวลาใดในการเปิดรับชมรายการโทรทัศน์และข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของสื่อวิทยุโทรทัศน์ ดังนี้
 4. ท่านเห็นสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของสื่อวิทยุโทรทัศน์ในขณะรับชมรายการโทรทัศน์บ่อยครั้งเท่าใด
 5. ท่านเห็นสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของสื่อวิทยุโทรทัศน์จากประเภทรายการใดมากที่สุด
3. คำถามเกี่ยวกับการรับรู้ต่อสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของสื่อวิทยุโทรทัศน์ ประกอบด้วยคำถาม 4 ข้อ ได้แก่
 1. ท่านจำสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของสื่อวิทยุโทรทัศน์ได้หรือไม่ว่ามีรูปแบบอะไรบ้าง
 2. ท่านทราบความหมายของสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของสื่อวิทยุโทรทัศน์หรือไม่ อะไรบ้าง
 3. ท่านทราบหรือไม่ว่าสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของสื่อวิทยุโทรทัศน์ มีไว้เพื่ออะไร
 4. เมื่อท่านเห็นสัญลักษณ์ระดับความเหมาะสมของสื่อวิทยุโทรทัศน์แล้ว พฤติกรรมในการรับชมรายการโทรทัศน์ หรือการแนะนำบุตรหลานของท่าน เปลี่ยนไปหรือไม่อย่างไร

การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

ผู้ศึกษาการนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Description Analysis) โดยการเขียนบรรยายข้อมูลแสดงผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ทั้ง 2 ข้อที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ชมรายการโทรทัศน์ในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้ง 8 คน และนำผลที่ได้จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างมาประมวลข้อมูลที่ได้แล้วนำมาวิเคราะห์

